

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Tikkurila

Kelan Vammaistuet

Noora Huuskone
Projekti, Invalidi ry
14.12.2016

Sisällys

1	Alle 16 -vuotiaiden vammaistuki	3
1.1	Tuen määrä	3
2	Yli 16 -vuotiaiden vammaistuki	4
2.1	Tuen määrä	4
2.2	Kuinka muut etuudet vaikuttavat vammaistuen saantiin	5
3	Eläkettä saavan hoitotuki	5
3.1	Tuen määrä	6
4	Tuen maksu	7
5	Vaativa lääkinnällinen kuntoutus	7
5.1	Kuntoutus- ja osakuntoutusraha.....	8
6	Vammaiste tulkkauspalvelut	8
	Lähteet	10

1 Alle 16 -vuotiaiden vammaistuki

Alle 16 -vuotiaan lapsen vammaistuki on tavoite siitä, että sillä tuetaan sairauden tai jonkin vamman hoitoa ja/tai kuntoutusta. Lapsi joka voi saada vammaistukea, pitää hänen tarvita ikäistään enemmän hoitoa sekä huolenpitoa, josta aiheutuu vähintäänkin kuuden kuukauden ajan tavallista enemmän tarvetta hoitoon ja huolenpitoon.

1.1 Tuen määrä

Alle 16 -vuotiaiden vammaistuki on jaettu kolmeen eri ryhmään, lapsen huolenpidon ja hoidon tarpeen mukaan. Pelkästään lapsen vamman tai sairauden diagnoosi ei yksinään ratkaise lapsen oikeutta vammaistukeen, eikä sen määrään. Tuen suuruutta määrittäessä otetaan aina huomioon lapsen kokonaistilanne.

Tuki ja Määrä	Kenelle	Esimerkkejä
Perusvammaistuki 92,94€ /kk	Lapsi, joka tarvitsee hoitoa viikoittain.	<ul style="list-style-type: none"> Alle 5-vuotias lapsi, jolla on astma, jota hoidetaan jatkuvalla lääkityksellä vähintään puolen vuoden ajan. Yli 5-vuotias lapsi, joka kastelee aktiivisesta hoidosta huolimatta useamman kerran viikossa vähintään puolen vuoden ajan. Lapsi, jolla on vaikea vilja- tai maitoallergia.
Korotettu vammaistuki 216,87€ /kk Huom! Korotettua vammaistukea maksetaan, kun lapsi vaatii hoitoa, huolenpitoa ja kuntoutusta, on sidonnaista ja vaativaa, tai vie huomattavasti aikaa päivittäin.	Lapsi, joka tarvitsee hoitoa päivittäin, sekä on aikaa vievää tai vaativaa.	<ul style="list-style-type: none"> Lapsi, jolla on insuliinihoitoinen diabetes. Kehitysvammainen lapsi, jonka vamma on niin vaikea, että hän tarvitsee aikaa vievää apua ja ohjausta päivittäin toimintoissaan. Lisäksi hänellä on erilaisia kuntoutustoimenpiteitä.
Ylin vammaistuki 420,51€ /kk	Lapsi jonka hoidontarve on vaativaa sekä ympärivuorokautista.	<ul style="list-style-type: none"> Lapsi, jolla on vaikea kuulo- ja näkövamma. Vaikeasti autistinen lapsi, jonka sairaus on niin vaikea, että lapsi tarvitsee jatkuvaa valvontaa ja ohjausta.

28.12.2015

Huomioitavaa! Jos lapsella on jo oikeus perusvammaistukeen, sekä sairaudesta tai vammasta aiheutuu lisäkustannuksia, tällöin voidaan myöntää perustuen sijasta korotettua

vammaistukea, mutta silloin kustannukset tulisi olla vähintäänkin korotetun vammaistuen verran. Esimerkiksi sairaanhoito-, lääke- ja kotipalvelun kustannukset.

<http://www.kela.fi/vammaistuki-lapselle>

2 Yli 16 -vuotiaiden vammaistuki

Yli 16 -vuotta täyttäneiden vammaistuen tavoite on, että tuetaan sairaan tai vammaisen henkilön jokapäiväistä elämää, kuten töissä tai opinnoissa. Oikeus tuen saantiin voi olla henkilöllä, jonka toimintakyky on heikentynyt vähintäänkin vuoden ajalta. Yleensä henkilöllä on tällöin vaikeuksia esimerkiksi selviytyä välttämättömistä kotitaloustöistä, työ- ja opiskelutehtävistä, sekä huomattavia vaikeuksia pitää huolta itsestään, kuten peseytyä ja pukeutua. Kuitenkaan pelkkä toimintakyvyn heikentyminen ja avuntarve esimerkiksi kotitaloustöissä, tai asioiden hoidossa, ei välttämättä oikeuta yksistään tukeen. Vammaistukea hakevalla täytyy lisäksi olla lääketieteellisesti arvioitua haittaa. Henkilö voi tarvita apua, esimerkiksi kommunikoinnissa. Lisäksi tukea hakeva voi tarvita ohjauksen ja valvonnan tarvetta, esimerkiksi muistuttelua, patistelua sekä silmälläpitoa eri arjen toiminnoissa.

Tuki voidaan myöntää yleensä määräajaksi tai toistaiseksi, lisäksi määräajaksi myönnettyyn tukeen voidaan hakea myös jatkoa. Vammaistuki voidaan myöntää myös silloin, jos henkilö on pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Silloin tukiotetaan huomioon pitkäaikaisen hoidon maksussa, joka sitten kunta tai laitos perii.

Eläkkeensaajat eivät voi hakea yli 16 -vuotiaan vammaistukea, vaan tällöin heillä voi olla oikeus saada eläkettä saavan hoitotukeen.

2.1 Tuen määrä

Yli 16 -vuotiaiden vammaistuki on jaettu kolmeen eri ryhmään haitan, avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan tarpeen mukaan. Lisäksi erityiskustannukset sairaudesta taikka vammasta johtuen voivat nostaa perustuen määrää korotetuksi vammaistueksi.

Jos henkilöllä on oikeus perusvammaistukeen ja sairaudesta tai vammasta tulee henkilölle erityiskustannuksia esimerkiksi sairaanhoito- ja lääkekulut, voidaan silloin niiden vuoksi myöntää perusvammaistuen sijasta korotettua vammaistukea. Silloin kustannuksia tulisi olla vähintään korotetun vammaistuen verran.

Tuki ja Määrä	Kenelle
Perusvammainen 92,94€ /kk	Henkilölle jonka sairaus tai vamma aiheuttaa olennaista haittaa.
Korotettu vammaistuki 216,87€ /kk	Henkilölle josta sairaudesta tai vammasta aiheutuu huomattavaa haittaa, tai vaatii säännöllisen ohjauksen ja valvonnan tarvetta. Tai jos henkilö tarvitsee toisen ihmisen säännöllistä apua henkilökohtaisissa toiminnoissaan. Esimerkiksi pukeutumisessa, liikkumisessa, peseytymisessä, sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.
Ylin vammaistuki 420,51€ /kk	Henkilölle joka on vaikeasti vammaisen. Henkilö tarvitsee runsaasti ohjeistusta, esimerkiksi pukeutumisessa, liikkumisessa, peseytymisessä, sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Tai on sokea, liikuntakyvytön tai varhaiskuuro.

4.8.2016

2.2 Kuinka muut etuudet vaikuttavat vammaistuen saantiin

Henkilö ei voi saada vammaistukea jos hän saa

- Vanhuuseläkettä, varhennettua vanhuuseläkettä, täyttä työkyvyttömyys tai kuntoutustukea
- Yksilöllistä varhaiseläkettä
- Leskeneläkettä jos on yli 65 –vuotias
- Tapaturman tai liikennevahingon perusteella maksettavaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai ansionmenetykskorvausta, jota maksetaan henkilölle, kun liikennevahingon sattumisesta on kulunut vuosi.

Jos henkilö saa jotakin näistä eläkkeistä, voi silloin hänellä olla oikeus saada eläkettä saavan hoitotukeen.

<http://www.kela.fi/vammaistuki-aikuiselle>

3 Eläkettä saavan hoitotuki

Eläkettä saavan hoitotuen tarkoitus on tukea pitkäaikaisesti sairaan tai vammaisen henkilön jokapäiväistä elämää, sekä tukea toimintakyvyn ylläpitämistä ja hoitoa. Eläkettä saavan hoitotukeen voi olla oikeus 16 -vuotta täyttäneellä henkilöllä, joka saa

- Vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä kansaneläkkeenä tai työeläkkeenä

- Työkyvyttömyyseläkettä taikka kuntoutustukea
- Leskeneläkettä ja on yli 65 –vuotias
- Täyteen työkyvyttömyyteen perustuvaa lakisääteisen tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen, sotilasvammalain tai sotilastapaturmalain mukaista jatkuvaa eläkettä tai korvausta
- Tai ulkomailta vastaavia etuuksia

(Mutta jos henkilö ei saa muuta eläkettä kuin osatyökyvyttömyyseläkettä, osa-aikaeläkettä tai työttömyyseläkettä, silloin saajalla ei ole oikeutta eläkettä saavan hoitotukeen. Silloin henkilöllä saattaa olla oikeus yli 16 -vuotiaitten vammaistukeen.)

Eläkettä saavan hoitotuen saanti edellyttää, että henkilöllä on toimintakyky on heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintäänkin vuoden ajalta. Yleensä henkilöllä on tällöin vaikeuksia esimerkiksi selviytyä välttämättömistä kotitaloustöistä, asioida kodin ulkopuolella, sekä vaikeuksia pitää huolta itsestään, kuten peseytyä ja pukeutua.

Jotta etuus myönnetään, edellyttää se säännöllistä avuntarvetta, esimerkiksi henkilökohtaisissa toiminnoissa kuten, peseytymisessä, pukeutumisessa tai kommunikoinnissa. Lisäksi henkilö tarvitsee ohjauksen tai valvonnan tarvetta, kuten muistuttelua, patistelua ja silmälläpitoa arjen erilaisissa toiminnoissa.

3.1 Tuen määrä

Eläkettä saavan hoitotuki on jaettu kolmeen eri ryhmään, henkilön avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan tarpeen mukaan, sekä eityiskustannusten määrän perusteella. (Henkilö joka tarvitsee ainoastaan apua kotitaloustöissä tai asioiden hoidossa, hoitotukea ei tällöin voi myöntää.) Lisäksi hoitotuen määrään ei vaikuta eläkkeensaajan ja hänen perheensä tulot tai varallisuus.

Tuki ja Määrä	Kenelle
Perusvammaistuki 62,25€ /kk	Henkilölle, joka tarvitsee vähintään viikoittain apua tai ohjausta. Lisäksi valvontaa henkilökohtaisissa toiminnoissa, kuten peseytyminen ja pukeutuminen. Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintäänkin perushoitotukeen.
Korotettu vammaistuki 154,96€ /kk	Henkilölle, joka tarvitsee useissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan paljon aikaa vievää apua, kuten syömisessä, pukeutumisessa tai peseytymisessä. Tai henkilö vaatii huomattavissa määrin ohjausta ja valvontaa.

Ylin vammaistuki 327,67€ /kk	Henkilölle, joka tarvitsee ympärivuorokautista valvontaa ja hoitoa, eikä pärjää yksin kuin lyhyen ajan kerrallaan.
---------------------------------	--

Viimeksi muokattu 3.1.2017

Huomioitavaa!

Jos henkilö saa sairauden tai vamman takia tapaturma-/liikennevakuutusjärjestelmästä maksettavaa hoitotukea, haittalisää tai vammaistukea vastaavaa etuutta ulkomailta, tällöin vammaistuesta voidaan vähentää toisen etuuden määrää.

<http://www.kela.fi/elaketta-saavan-hoitotuki>

4 Tuen maksu

Vammaistuki ja hoitotuki maksetaan joka kuun 7. päivä, jos silloinen päivä ei ole pankkipäivä, niin Kela maksaa tuen sitä edeltävänä päivänä. Tuet maksetaan hakijan pankkitilille ja jos olet alle 18 -vuotias, maksetaan hoitotuki huoltajan tilille.

Vammaistuki ja hoitotuki on verotonta tuloa. Myöskään tulot tai varallisuus eivät vaikuta tuen määrään.

5 Vaativa lääkinällinen kuntoutus

Kela järjestää alle 65-vuotiaille henkilöille vaativaa lääkinällistä kuntoutusta ja korvaa siten kuntoutuksesta aiheutuvia kustannuksia. Tuen tarkoituksena on, että kuntoutuksen avulla henkilö pystyisi työskentelemään taikka selviytymään arkielämän toiminnoista paremmin vammasta tai sairaudesta huolimatta. Tuen tavoitteena on myös työ- tai toimintakyvyn turvaaminen tai parantaminen. Vaativa lääkinällinen kuntoutus voidaan järjestää kuntoutuslaitoksessa taikka terapiana. Vaativan lääkinällisenä kuntoutuksena voidaan järjestää myös kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseja.

Vaativa lääkinällinen kuntoutus perustuu julkisessa terveydenhuollossa laadittuun kuntoutussuunnitelmaan.

Huomioi! 1.1.2016 alkaen asiakkaan ei tarvitse saada enään vammais- tai hoitotukea saadakseen myös Kelan järjestämää vaativaa lääkinällistä kuntoutusta.

Kuitenkin jotta tukea myönnetään, edellyttää se että:

- Henkilö on alle 65 –vuotias
- Henkilö ei ole julkisessa laitoshoidossa
- Henkilöllä on huomattavia ongelmia arjen toiminnoista suoriutumisessa ja osallistumisessa
- Henkilöllä on vamma tai sairaus, sekä siihen liittyvä suoritus- ja osallistumisrajoite, josta aiheutuu henkilölle vähintäänkin vuodenmittainen kuntoutustarve
- Kuntoutus ei liity välittömästi sairaanhoitoon
- Kuntoutuksen tavoitteet eivät ole ainoastaan hoidollisia, vaan myös osallistumista ja suoriutumista mahdollistavia
- Kuntoutus on myös perustellusti tarpeen.

http://www.kela.fi/tyoikaisille_vaativa-laakinnallinen-kuntoutus

5.1 Kuntoutus- ja osakuntoutusraha

Kuntoutusraha turvaa toimeentuloasia kuntoutukseen osallistumisen ajalta, silloin kun et voi tehdä työtä kuntoutuksen aikana. Osakuntoutusrahaa henkilö voi saada silloin, jos hänen työaika on lyhennetty kuntoutuspäivänä. Kuntoutusrahaa voi saada silloin kun kuntoutuspäivä kestää matkoineen vähintäänkin neljä tuntia, tai estää henkilöä tekemästä työtä ja saamasta toimeentuloa.

Etuus	Työskentely kuntoutuspäivinä
Kuntoutusraha	Kuntoutus estää kokonaan ansiotyön
Osakuntoutusraha	Työaika on lyhennetty vähintään 40% normaalista päiväkohtaisesta työajasta
Ei oikeuta asiakasta kuntoutusrahaan eikä osakuntoutusrahaan	Työaika ei ole lyhennetty tai lyhennys on vähintään kuin 40% työajasta

Huomio!

Henkilö voi saada kuntoutusrahaa jos hän on 16-67 -vuotias ja sekä henkilön kuntoutuksen tavoitteena on työelämässä pysyminen, työelämään palaaminen tai työelämään pääsy. Lisäksi asiakkaalla tulee olla, esimerkiksi Kelasta tai työterveyshuollosta tullut kuntoutuspäätös.

<http://www.kela.fi/kuntoutusraha>

6 Vammaisten tulkkaukspalvelut

Vammaisten tulkkaukspalvelut ovat tarkoitettu niille Suomessa asuville henkilöille, jolla on kuulovamma, kuulonäkövamma tai puhevamma. Sekä henkilön vamman vuoksi tarvitsee

tulkkausta työssä käymiseen, opiskeluun perusopintojen jälkeen, asiointiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen, harrastamiseen tai virkistymiseen. Tulkkauspalvelun käyttö edellyttää kuitenkin henkilöltä myös sitä, että hän pystyy ilmaisemaan itseään tulkkauksen avulla sekä hän käyttää jotain toimivaa kommunikointimenetelmää.

Menetelmiä ovat esimerkiksi:

- Suomalainen tai suomenruotsalainen viittomakieli
- Suomen tai ruotsin kielen mukaan viitottu puhe
- Puhetulkkaus
- Kirjoitustulkkaus
- Muut kommunikaatiotavat

Kuulo- tai puhevammaisella henkilöllä on oikeus käyttää vähintään 180 tuntia vuodessa tulkkauspalvelua. Kuulonäkövammaisella on oikeus käyttää vähintään 360 tuntia vuodessa tulkkauspalvelua. Sekä tulkkauspalvelun käyttö on tällöin maksutonta.

<http://www.kela.fi/vammaisten-tulkkauspalvelut>

Lähteet

<http://www.kela.fi>

